

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

**104-ї підсумкової науково-практичної конференції
з міжнародною участю
професорсько-викладацького персоналу
БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
06, 08, 13 лютого 2023 року**

Конференція внесена до Реєстру заходів безперервного професійного розвитку,
які проводитимуться у 2023 році №5500074

Чернівці – 2023

занепокоєні тим, що дані ксенобіотики навіть у дуже малих кількостях мають негативний вплив на здоров'я людей при тривалому контакті.

Мета дослідження. Проаналізувати та узагальнити наукові дані щодо джерел надходження діоксинів у навколишнє середовище, нормування їх умісту в харчових продуктах та негативного впливу на здоров'я людини.

Матеріал і методи дослідження. Проведено огляд та аналіз джерел вітчизняної та зарубіжної науково-медичної літератури.

Результати дослідження. Діоксини входять до дванадцяти найбільш стійких органічних забруднювачів визнаних міжнародною спільнотою в рамках програми ООН з навколишнього середовища (UNEP). Джерелами діоксинів можуть бути підприємства металургійної, деревообробної, целюлозно-паперової і нафтохімічної промисловості. Вони є побічними продуктами виробництва пластмаси, паперу, пестицидів (І.Б. Солуха, 2013).

Ці ксенобіотики належать до групи “суперекотоксикантів”, оскільки мають високу спорідненість до твердих органічних сполук атмосферних викидів, що спричинює їх високу концентрацію в повітрі. З тієї ж причини діоксини міцно зв'язуються з частинками ґрунту та придонних відкладень, які містять органічні компоненти (П.М. Михайленко, 2001). Особлива небезпека цих хімічних сполук для довкілля полягає в тому, що вони надзвичайно стійкі до фізико-хімічних факторів навколишнього середовища, повільно піддаються біодеструкції, тому зберігаються у довкіллі протягом десятиліть і переносяться харчовими ланцюжками: водорості – планктон – риби – людина, ґрунти – рослини – траводні тварини – людина (І.І. Безвозюк, Р.В. Петрук, 2014).

До організму людини діоксини потрапляють в основному аліментарним шляхом (87-99% від загальної дози). Особливо великі концентрації цих ксенобіотиків виявляють у тваринних жирах, м'ясі, молочних продуктах, рибі. Основна небезпека впливу на організм людини пов'язана з їх кумулятивною дією. Накопичуються вони переважно в жировій тканині, шкірі та печінці. Внаслідок контакту людини з діоксинами зростає ризик онкопатології печінки та щитовидної залози, порушується процеси метаболізму та нормальний перебіг вагітності, включаючи внутрішньоутробну загибель плоду, підвищення частоти вроджених вад (П.М. Михайленко, 2001). Найотруйшою з усіх відомих штучно створених сполук є 2,3,7,8 - тетрахлордibenзопарадіоксин, отруєння яким призводить до ураження печінки та розвитку хлоракне – важковилікового захворювання шкіри, після якого залишаються рубці. Для діоксинів не існує гранично допустимої концентрації, оскільки ці речовини токсичні в будь-яких концентраціях. Для розрахунку їх допустимої добової дози (ДДД) у різних країнах користуються різними критеріями. В Європі основним критерієм токсичності діоксинів вважають їх онкогенність, у США – імунотоксичність. Відповідно до рекомендацій ВООЗ, для людини ДДД становить 10 нг/кг (Т.М. Димань, Т.Г. Мазур, 2011).

Висновки. Токсичність діоксинів, присутніх у харчовому раціоні людини є на сьогодні актуальною медико-екологічною проблемою, яка потребує комплексного підходу компетентних фахівців щодо вирішення питань моніторингу за станом забруднення цими ксенобіотиками довкілля та харчових продуктів з метою розробки дієвих профілактичних заходів.

Міхєєв А.О.

ХАРЧОВІ ЗООНОЗИ

Кафедра мікробіології та вірусології

Буковинський державний медичний університет

Вступ. Зоозоози – це інфекційні захворювання, які мають властивість передаватися людині від тварин, домашніх чи диких. При цьому зоонозними патогенами можуть бути бактерії, віруси або паразити, а також нетрадиційні збудники хвороби, які можуть передаватися людині. Якщо ж урахувати наші тісні зв'язки з сільськогосподарськими, домашніми та дикими тваринами, то зоозоози є серйозною проблемою в галузі охорони

здоров'я в усьому світі. Вони можуть не лише призводити до проблем із виробництвом продукції тваринного походження, призначеної для вживання в їжу, а й впливати на стан торгівлі такою продукцією та її безпечного споживання. Ступінь тяжкості симптомів захворювання у людей може варіюватися від легких симптомів до станів, що загрожують життю. Щороку мільйони людей хворіють на харчові зоонози.

Мета дослідження. В нашій країні зоонози становлять постійну загрозу здоров'ю людей, деякі з них є бактеріальними чи вірусними захворюваннями сільськогосподарських тварин. Повністю уникнути спалахів зоонозів неможливо, але їх доцільно вивчати, щоб зменшити ризики передачі збудників зоонозів від промислових ферм до населення та навколишнього середовища.

Результати дослідження. Особливу небезпеку для людини у даному випадку становлять харчові зоонози, що виникають серед населення як результат використання харчових продуктів, отриманих від хворих тварин, при вторинному зараженні під час заготівлі, забою, зберігання та приготування їжі. І це є проблемою у всьому світі, особливо в країнах з розвинутим тваринництвом, а також країнах, що розвиваються та інтенсивно споживають продукти тваринництва імпортовані з інших держав, у т. ч. і Україна. Збудники харчових захворювань спричиняють серйозні проблеми у сфері охорони здоров'я у кожній країні. У зв'язку з цим, мікробіологічне дослідження включено в управління безпечністю харчового ланцюга. Деякі паразити тварин знаходять сприятливі умови в організмі людини, що може призвести до захворюваності і навіть смертності серед людей. Необхідно відзначити, що часто захворювання в людей має важчий перебіг, ніж у тварин. Адже це інфекційні захворювання людини, а джерелом є інфіковані тварини (хворі або носії). Це такі небезпечні хвороби як сальмонельоз, бруцельоз, туляремія, лептоспіроз, туберкульоз, правець, сибірка, сказ, лейшманіоз, лептоспіроз, сап, орнітоз, аспергільоз, трихінельоз, мікроспорія, токсоплазмоз. Такі хвороби можуть бути передані людині безпосередньо від свійських чи диких тварин, або через харчові продукти, які від них походять. Також, вкрай небезпечним харчовим зоонозом є лістеріоз – так звана «хвороба холодильника». За даними Державної галузевої звітності в Україні щорічно реєструються поодинокі випадки зоонозних інфекцій серед людей, але залишається ризик зараження ними при відвідуванні інших країн, неблагополучних щодо зоонозів. Здоров'я тварин безпосередньо впливає на безпечність продуктів харчування та здоров'я людей. Це пояснюється тим, що більшість інфекційних та паразитарних захворювань є зоонозами (здатні уражати як тварин, так і людей). Продукти харчування як рослинного, так і тваринного походження можуть містити у собі збудники зоонозів. Спалахи харчових вірусних зоонозів серед населення можуть виникати внаслідок використання харчових продуктів, отриманих від хворих тварин, а також від вторинної контамінації продукції тваринного походження в процесі заготівлі, забою, розбирання туш, холодильного зберігання і виготовлення їжі

Висновки. Отже, спалахи харчових зоонозів серед населення можуть виникати внаслідок використання забруднених (контамінованих) харчових продуктів, безпосередньо від хворих тварин при контакті, а також в процесі заготівлі чи забою, неправильного приготування чи зберігання харчових продуктів, що становить суттєву загрозу здоров'ю та життю людей.

Яковичук Н.Д.

ПРОТИГРИБКОВА ДІЯ 5-СУЛЬФАНІЛЗАМІЩЕНИХ[1,2,3]

ТРИАЗОЛО[4,5-Е][1,4]ДІАЗЕПІВ

Кафедра мікробіології та вірусології

Буковинський державний медичний університет

Вступ. За мільярди років мікроорганізми адаптувалися до різних умов існування та більшість із видів пристосувалися вижити за будь-яких обставин і зовнішніх впливів.

В Україні запроваджені норми, звичні для цивілізованого світу. Відповідно до наказу МОЗ України від 21.07.2022 р. № 1284, відбулися зміни з метою впровадження електронних